

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister van VWS

Deadline: 21-09-2020

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team B

Ontworpen door

5.1.2e

T

M (31) 5.1.2e
5.1.2e@minvws.nl

Datum document

Kenmerk
DMO-210392

Bijlage(n)

-

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Deft	Bestuurlijk overleg Covid-19 strategie voor mensen met een beperking of chronische ziekte
Vergaderdatum en tijd	21 september 2020, 15.45-16.45 uur
Vergaderplaats	Webex

Paraaf directeur

1 Aanleiding en doel overleg

- Dit bestuurlijk overleg volgt op het BO van 16 juli 2020. Gezien de actuele ontwikkelingen m.b.t. Covid-19 hechten alle partijen veel waarde aan dit bestuurlijk overleg.
- Hoofdpunten van dit BO zijn:
  - de lokale/regionale vertegenwoordiging van het perspectief van de doelgroep;
  - het preventief gebruik van medische mondmaskers door kwetsbaren;
  - signalen met betrekking tot het opstarten van zorg en bezoekenregelingen;
  - (dreigende) bezuinigingen in het sociaal domein.
- Deze hoofdpunten zijn ook (deels) aan de orde gekomen in de Kamerbrief Gehandicaptenzorg Motie Van den Berg, geleerde lessen (1-9-2020; kenmerk 1739720-209705-LZ).
- Dit bestuurlijk overleg gaat expliciet over de brede groep van mensen met een beperking: 2 miljoen mensen met een zeer diverse achtergrond. Ca. 200.000 van hen wonen in een instelling, de rest thuis. De doelgroep is zeer divers, dus de crisis raakt hen ook zeer verschillend: gezondheid, ontregeling of sociaal-emotioneel, het verlies van zelfstandigheid en mogelijkheid om te participeren.

2 Deelnemers overleg

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning

5.1.2e

Kenmerk

Ministerie van VWS

Hugo de Jonge

5.1.2e
5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e (DMO)
5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e (LZ)

Cliëntorganisaties

5.1.2e, 5.1.2e (Ieder(in))
5.1.2e (KansPlus)
5.1.2e (Per Saldo)

VNG

5.1.2e, 5.1.2e

VGN

5.1.2e (Philadelphia), 5.1.2e (VGN)

KNV

5.1.2e

3 Te bespreken punten

1. Opening en doel overleg
2. Vertegenwoordiging perspectief doelgroep op lokaal/regionaal niveau.
3. Preventief gebruik van medische mondklappers door kwetsbare groepen (en naasten).
4. Signalen met betrekking tot opstarten van zorg, logeren, bezoekenregelingen en vervoer.
5. Dreigende bezuinigingen in het sociaal domein.

4 Advies en toelichting

De bijgevoegde geannoteerde agenda is met alle aanwezigen gedeeld. Hieronder vindt u advies voor uw inbreng.

1. **Opening en doel overleg**

- zou kunnen aangeven dat u beseft dat er heel veel leeft bij alle betrokken organisaties en dat zij het liefst alles in dit ene uur met u willen bespreken. U kunt uw empathie daarvoor uitspreken en hen tegelijkertijd oproepen om in het overleg met u te focussen op de belangrijkste prioriteiten, zodat we daar voldoende bij stil kunnen staan.

2. **Vertegenwoordiging perspectief doelgroep op lokaal/regionaal niveau**

- Een van de geleerde lessen is dat het perspectief van en specifieke aandacht voor de doelgroep nog onvoldoende geborgd is in COVID-structuren, zoals de veiligheidsregio's.
- Toezegging in Kamerbrief Motie Van den Berg: "Een aandachtspunt in de voorbereiding is dat ook het perspectief van thuiswonende mensen met een beperking in beeld is. Deze doelgroep is zeer divers en heeft daarom niet altijd een vanzelfsprekende partij die hen regionaal kan

vertegenwoordigen. Ik zal met het veld en regionale/lokale organisatiestructuren (GGD GHOR, veiligheidsregio's) in overleg treden over wat er nodig is om dit te bewerkstelligen."

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team B

Kenmerk

5.1.2i

- Nu de besluitvorming over de inzet van maatregelen steeds meer op regionaal of lokaal niveau zal plaatsvinden, vragen cliëntenorganisaties en aanbieders aandacht voor het meewegen van hun belangen en perspectief, ook op dat niveau.
- De COVID-19 directie van VWS heeft het vraagstuk van regionale weging van verschillende belangen op het netvlies. Daarom is VWS een traject gestart om in beeld te brengen wat er nodig is om goede afwegingen te maken, welk proces daarbij dient te worden ingericht, mogelijk ondersteund door een handreiking voor bijvoorbeeld de directeuren PG/GGD's. De cliëntenorganisaties geven daarbij aan zelf aan tafel te willen zitten. We hebben daarover al aangegeven dat dat niet voor de hand ligt, maar dat inspraak op een andere manier zeker geborgd moet worden.

Advies voor uw inbreng:

- U kunt aangeven dat het kabinet op basis van een OMT-advies een afweging maakt waarbij meer dan alleen de medische en epidemiologische aspecten meewegen.
- U kunt aangeven dat het belang van regionale weging van verschillende belangen – waaronder die van kwetsbare groepen - bij VWS goed op het netvlies staat en dat een proces wordt opgezet om dit voor alle belangen die regionaal gewogen moeten worden te borgen.

3. Preventief gebruik van medische mondmaskers voor kwetsbare groepen en naasten

- Bij cliëntenorganisaties bestaat de wens duidelijkheid te krijgen over de vraag of preventief gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, in het bijzonder medische mondmaskers, door mensen met een verhoogd risico op een ernstig beloop bij besmetting hen helpt veilig te participeren. Zij willen zichzelf kunnen beschermen in die situaties dat onvoldoende afstand (door anderen) wordt gehouden. Dit is voornamelijk een vraagstuk voor mensen met een verhoogd risico die thuis wonen, maar kan ook spelen voor cliënten in een instelling met een hoog risico, die buiten de instelling werken of andere activiteiten verrichten.
- Het OMT is gevraagd om een advies hierover en we verwachten uiterlijk 21-9 het advies.

- Als preventief gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen niet het antwoord blijkt, dan is van belang om te bekijken of en, zo ja, welke, aanvullende maatregelen nodig zijn om mensen veilig te kunnen laten participeren.
- De verwachting is dat het OMT adviseert alleen preventief medische mondkmaskers te verstrekken voor zorgpersoneel.
- De vraag is: wat heeft VWS de cliëntenorganisaties te bieden om de doelgroep -die bijvoorbeeld in zelfquarantaine zit- te laten participeren. Gedacht kan worden aan strengere handhaving van de algemene richtlijnen (1,5m afstand en hygiëne), voorlichting en gerichte communicatie voor of in belang van deze doelgroepen (juist ook gericht op solidariteit: rekening houden met deze doelgroepen zonder te stigmatiseren).

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
5.1.2e
Kenmerk

Advies voor uw inbreng:

- Uw mogelijke inbreng hangt af van het definitieve OMT-advies.
- U kunt aangeven dat we vanuit VWS in ieder geval inzetten op een betere informatievoorziening, toegesneden op de doelgroep. Vilans zal daar als kennisinstituut voor gaan zorgen. Cliëntenorganisaties zijn daar al bij betrokken, maar u kunt VGN, VNG en KNV oproepen om daar waar vragen zijn op hun terrein, bijvoorbeeld veilig gebruik maken van vervoer of dagbesteding, met Vilans samen te zorgen voor goede informatie.
- U kunt daarnaast aangeven dat het kabinet blijft inzetten op het handhaven van de algemene maatregelen en op solidariteit, zodat ook mensen met een verhoogde kwetsbaarheid veilig mee kunnen doen.

4. Signalen met betrekking tot opstarten van zorg en bezoeksregeling

- In de zomer hebben aanbieders verder gewerkt aan de invulling van bezoeksregelingen, logeren en dagbesteding. Hoewel dat op veel plekken goed wordt opgepakt, blijven we signalen van cliëntenorganisaties ontvangen dat dit nog niet overal goed wordt ingevuld. Ook bestaat er geen gedeeld beeld over wat een goede invulling is.

Advies voor uw inbreng, u kunt aangeven dat:

- VWS verwacht van aanbieders dat ze ten alle tijden een alternatief bieden als de cliënt niet alle (geïndiceerde en/of ingekochte) dagdelen naar de dagbesteding kan.
- De aanbieder bespreekt altijd samen met de cliënt en zijn naasten (en soms met de gemeente) wat iemand op de dagdelen dat (reguliere) dagbesteding niet mogelijk is, kan doen.
- VWS verwacht van cliënten en naasten dat zij begrip hebben voor de situatie waarin we zitten. Ten tijde van Corona moeten we rekening met elkaar houden en begrijpen dat is niet alles mogelijk is. Dat betekent dat dagbesteding niet altijd dezelfde vorm kan hebben als voor Corona.
- De gezondheid en veiligheid voor iedereen (personeel en cliënten) is ten alle tijden leidend.
- VWS zal het Juiste Loket vragen om een rol te spelen bij de individuele signalen die zijn aangedragen door Per Saldo en hen vragen VWS te informeren, als in een specifieke regio of bij een

specifieke instelling knelpunten zijn. In dat geval kan VWS met die regio of instelling contact opnemen.

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
5.1.2e

Kenmerk

5. Bezuinigingen in het sociaal domein

- Ieder(in) heeft een reactie op de Kamerbrief Gehandicaptenzorg Motie van de Berg, geleerde lessen opgesteld. Deze reactie is als bijlage toegevoegd.
- Voor het BO wil Ieder(in) de (dreigende) bezuinigingen op het sociaal domein agenderen die ook in deze reactie worden genoemd.
- Hieronder de punten (van Ieder(in) tav sociaal domein:
  - ✓ *Wij roepen gemeenten op niet te bezuinigen op ondersteuning en respijtzorg voor mantelzorgers van kinderen, jongeren, volwassenen met een beperking of een chronische aandoening.*
  - ✓ *Wij vragen u minister De Jonge te verzoeken gemeenten erop aan te spreken dat zij voldoende respijtzorg en andere vormen van ondersteuning bieden aan mantelzorgers. Met name het aanbod van respijtzorg en logeeropvang moet snel uitgebreid worden.*
- Er mag en kan geen sprake zijn van bezuinigingen op het sociaal domein als gevolg van de coronacrisis. Het juridisch kader van de Wmo en Jeugdwet bieden voldoende waarborgen hiervoor.
- Omwille van de continuïteit van zorg voor cliënten en patiënten tijdens coronamaatregelen én voor continuïteit van het stelsel nadien zijn daarnaast maatregelen genomen: Het Rijk en VNG hebben op 25 maart financiële afspraken gemaakt voor Jeugd en Wmo die de effecten voor aanbieders en gemeenten moeten neutraliseren. Hierbij is afgesproken dat (1) meerkosten 100% worden vergoed; (2) een dringend beroep wordt gedaan op gemeenten om aanbieders de normale omzet door te betalen, ook als er sprake was van vraaguitval (tot 1 juli); (3) afspraken worden gemaakt om inhaalkosten van noodzakelijke zorg te compenseren.
- Als voorschot is eind mei hiervoor reeds 144 mln extra naar gemeenten gegaan voor Wmo en Jeugd. Momenteel wordt nader onderzoek gedaan naar de meerkosten en inhaalkosten zodat daar finale afspraken over kunnen worden gemaakt. Op 29 september worden hier nadere bestuurlijke afspraken over gemaakt met de VNG.

Advies voor uw inbreng:

- ➔ Aangezien dit primair de verantwoordelijkheid is van gemeenten en de VNG aan tafel zit, kunt u de VNG vragen een toelichting te geven op de zorgen van Ieder(in) mbt de bezuinigingen.

5.1.2e